

Avdelning: Hälsoskydd
Handläggare: Gunela Andersson
Telefon: 08-508 28 806
Fax: 08-508 28 808
E:post: gunela.andersson@miljo.stockholm.se

MHN 2007-03-22 p 10

Barns tillgång till lekområden

Anmälan av rapport

Förslag till beslut

1. Godkänna rapporten
2. Överlämna rapporten för kännedom till Stadsbyggnadsnämnden, Trafiknämnden, Idrottsnämnden och Exploateringsnämnden.

Gunnar Söderholm

Birgitta Björk

Sammanfattning

Rapporten visar att barns tillgänglighet till lekområden i Stockholms stad generellt sett är god. Skillnader i tillgänglighet kan utläsas för olika stadsdelar, till områden med naturlek och för barn med och utan vuxens sällskap. Analysen omfattar det faktiska gångavståndet mellan barns lekområden och fastighetsadresser, förskolor och grundskolor. Biltrafiken är en barriär för barns möjlighet att själva ta sig fram till lekområdena. Separering av gång- och biltrafik samt hastighetssänkningar tas i rapporten upp som möjliga åtgärder för att förbättra tillgängligheten.

Bakgrund

I Stockholm har det saknats en heltäckande bild av hur barns möjlighet att utnyttja sitt närområde har sett ut. I Miljöförvaltningens miljö- och hälsoutredning framkom det att det fanns en kunskapsbrist om hur tillgänglighet till lekområden och närnatur såg ut för barn, en av de prioriterade grupperna ur folkhälsoperspektiv.

Miljöförvaltningen gav hösten 2007 Spacecape AB uppdraget att ta fram ett underlag som även kunde ingå i arbetet med att ta fram en indikator till mål 5 ”Sunda närmiljöer” i Stockholms folkhälsoprogram. I uppdraget ingick att ta fram en rapport med kartorna tillgängliga i digital form för GIS.

Analyserna visar dagsläget för barns möjligheter till daglig lek, rekreation och vistelse utomhus och om tillgängligheten för detta är olika fördelad i staden. De visar också på skillnader i tillgänglighet om barnen ska ta sig till lekområdena på egen hand eller med vuxens sällskap.

Som underlag för att bestämma inom vilka avstånd en god tillgänglighet ska anses gälla används Gatu- och fastighetskontorets parkprogram (2004) och dess riktlinjer för god park- och naturtillgång. Målområdena för lekplatslek och naturlek har hämtats från den kartläggning av hur olika områden i staden används, som Stadsbyggnadskontoret gjorde år 2003 när sociotopkartan togs fram.

Förvaltningens synpunkter

En god tillgång på områden för daglig lek, motion och återhämtning från stress är en friskfaktor i det nationella folkhälsoprogrammet där barn är en prioriterad grupp. Miljöförvaltningen har genom uppdraget bidragit till att få kunskap om en del av miljöns påverkan på barns hälsa.

Analyserna visar att det generellt finns en god tillgänglighet till lekområden för barn i Stockholm. Det blir en större skillnad i tillgänglighet mellan olika stadsdelar när man tar hänsyn till barns möjlighet att ta sig till lekområden på egen hand. Biltrafik med en hastighet över 30 km i timmen kan betraktas som en barriär för barn utan vuxens sällskap. Miljöförvaltningen instämmer i att införandet av 30- och 20-zoner och trafikseparering mellan fotgängare och biltrafik ofta ger barn en ökad möjlighet att själva ta sig till lekområden även i centrala delar av stadsbebyggelsen.

Den medvetna lokaliseringen av skolor och förskolor i eller i närhet till gröna områden samt att de i stor utsträckning har egna skol- och förskolegårdar gör att barn har en generell god tillgänglighet till lekområden från skolor och förskolor idag. Förvaltningen anser att det är en aspekt som är viktig att fortsatt beakta vid nyetableringar av förskolor och skolor.

Naturområden är ett viktigt inslag i barns lek. De ger barn en möjlighet till ökad stimulans, motion och kreativitet tack vare sin oordnade och varierande struktur. Analyserna visar en god genomsnittlig tillgänglighet till naturlek för barn tillsammans med vuxen men att det finns stadsdelar där barn är beroende av vuxna för att kunna ta sig till områden med naturlek.

Miljöförvaltningen bedömer att resultatet kan användas för en fortsatt utvärdering av befintliga områdens värden och möjliga åtgärder för förbättringar samt som ett underlag för kommande miljöövervakning och stadsplanering.

Slut

Bilagor:

Bilaga "Barns tillgång till lekområden - Analys av faktiskt gångavstånd från bostäder, förskolor och grundskolor i Stockholms stad" Spacescape AB, februari 2007